

Notatki mikologiczne z rezerwatu Puszcza Śnieżnej Białki.
Notes mycologiques de la réserve Puszcza Śnieżnej Białki

WANDA TRUSZKOWSKA

Zakład Fitopatologii

Instytut Ochrony Roślin Akademii Rolniczej we Wrocławiu

Truszkowska W.: (Academy of Agriculture, Laboratory of Phytopathology in Wrocław, Cybulskiego 32, Poland). *Mycological notes from the reservation Puszcza Śnieżnej Białki*, Acta Mycol. 13 (1): 11-15, 1977.

In autumn of 1973 the fungi (37) were collected in the reservation Puszcza Śnieżnej Białki mainly among *Pyrenomyces* which in general develop on the remains of dead trees.

Flora roślin wyższych i podłoże rezerwatu Puszcza Śnieżnej Białki posiadają opracowania Schubego oraz Kowalińskiego (Fabiszewski 1967). Ostatnio syntetyczną charakterystykę szaty roślinnej wykonał Fabiszewski (1967). Grzybom poświęcono dotychczas jedną okolicznościową ekspertyzę dotyczącą zagrożenia drzewostanu przez niektóre podstawczaki. Wykonał ją A. Nespiałk w 1964 r. We wrześniu 1973 r. przeprowadzono 10-dniowe obserwacje połączone ze zbiorem materiałów niektórych *Pyrenomyces*.

Grzyby z tej grupy w ogóle nie były dotychczas na tym terenie brane pod uwagę. Stąd obecne opracowanie stanowi pierwszą, wprawdzie fragmentaryczną, informację z tego zakresu od powrotu Ziemi Zachodnich do Macierzy.

Góry Bialskie są terenem stosunkowo mało uczęszczanym przez turystów, a obfitującym w martwe szczątki roślin, które stanowią doskonałe podłoże do rozwoju *Pyrenomyces*.

Podążając za aktualnym spojrzeniem na klasyfikację grzybów starano się wykorzystać zasady układu systematycznego za Websterem (1970), gdzie *Pyrenomyces* stanowią klasę podzieloną na dwa rzędy (*Hypocrea*-

les i *Sphaeriales*) oraz — w miarę potrzeby — Luttrella (1951); Arxa, Müllera (1954); Munka (1957); Müllera, Arxa (1962).

Materiał zielnikowy znajduje się w zbiorach W. Truszkowskiej w Zakładzie Fitopatologii IOR Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Hypocreales

Nectria cinnabarina (Tode ex Fr.) Fr., st. kondialne *Tubercularia vulgaris* Tode ex Fr.

Na martwych gałązkach *Fagus sylvatica* L., w lesie przy szlaku turystycznym do Bielic (zejście, żółty szlak).

Nectria coccinea (Pers. ex Fr.) Fr.

Na korze i drewnie martwych gałęzi *Fagus sylvatica*, w dolinie Bielawki oraz na drewnie *Acer pseudoplatanus* w rezerwacie.

Nectria fuckeliana Booth

Na martwym pniu *Picea excelsa*, w lesie przy drodze z doliny Bielawki do rezerwatu.

Nectria episphaeria (Tode ex Fr.) Fr.

Na korze *Fagus sylvatica* na podkładkach *Quaternaria quaternata*, w rezerwacie; na korze *Picea abies* — na podkładkach *Diaporthe larseniana*, w dolinie Białej Łądeckiej; na korze *Acer pseudoplatanus* w rezerwacie.

Sphaeriales

Trichosphaeria pilosa (Pers.) Fuck.

Na *Fagus sylvatica* w dolinie Białej Łądeckiej.

Coniochaeta subcorticalis (Fuck.) Munk

Na *Betula* sp. w dolinie Białej Łądeckiej.

Coniochaeta ligniarnia (Grev.) Massee

Na *Fagus sylvatica* w rezerwacie.

Rosellinia aquila (Fr.) de Not.

Na drewnie *Fagus sylvatica* w dolinie Białej Łądeckiej; na *Acer pseudoplatanus* w rezerwacie.

Hypoxyylon fragiforme (Pers. ex Fr.) Kickx

Na *Fagus sylvatica* w lesie przy drodze do rezerwatu i w rezerwacie.

Hypoxyylon cohaerens Pers. ex Fr.

Na *Acer pseudoplatanus* w lesie przy drodze do rezerwatu i przy drodze z Suchej Przełęczy w kierunku Bielic.

Hypoxyylon deustum (Hoffm. ex Fr.) Grev.

Na martwym pniu w rezerwacie.

Xylaria polymorpha (Pers. ex Fr.) Grev.

Na *Fagus sylvatica* w lesie przy drodze do rezerwatu.

Quaternaria quaternata (Pers.) Schroeter i *Libertella faginea* Desm.

Na *Fagus sylvatica* w dolinie Bielawki przy rozwidleniu dróg, przy podejściu na Suchą Przełęcz i w rezerwacie.

Eutypa acharii Tul.

Na martwych okorowanych gałązkach *Fagus sylvatica* przy leśnej drodze do rezerwatu, w dolinie Białej Łądeckiej, w rezerwacie, w dolinie Bielawki. Na *Acer pseudoplatanus* w dolinie Białej Łądeckiej i w rezerwacie (b. pospolicie).

Eutypa spinosa (Pers.) Tul.

Na martwych gałązkach *Fagus sylvatica* w rezerwacie, dolinie Bielawki i przy drodze z Suchoj Przełęczy w kierunku Bielic.

Eutypa grandis (Nitschke) Sacc.

Na *Acer pseudoplatanus* w dolinie Bielawki.

Diatrypella aspera (Fr.) Nke.

Na *Acer pseudoplatanus* w dolinie Białej Łądeckiej.

Diatrypella verrucaeformis (Ehrh.) Nke.

Na *Acer pseudoplatanus* w dolinie Białej Łądeckiej.

Diatrype stigma (Hoffm. ex Fr.) Fr.

Na *Fagus sylvatica* w rezerwacie i dolinie Bielawki.

Diatrype bullata (Hoffm. ex Fr.) Tul.

Na martwych gałązkach *Fagus sylvatica* w dolinie Białej Łądeckiej.

Diatrype disciformis (Hoffm. ex Fr.) Fr. i *Libertella disciformis* Trav.

Na martwych gałązkach *Fagus sylvatica* w lesie przy drodze do rezerwatu oraz w dolinie Bielawki.

Zignoëlla fallax Sacc.

Na martwym drewnie *Fagus sylvatica* w rezerwacie, dolinie Białej Łądeckiej, Bielawki, przy leśnej drodze do rezerwatu, przy drodze Józefa.

Melogramma spiniferum (Wallr.) de Not.

Na *Fagus sylvatica* przy drodze do rezerwatu oraz przy żółtym szlaku w miejscu zejścia do Bielic.

Melanconis appendiculata (Oth.) Wehm.

Na *Acer pseudoplatanus* przy drodze do rezerwatu.

Diaporthe jagi Wehm. var. *longispora* Wehm.

Na *Fagus sylvatica* w rezerwacie.

Diaporthe impulsu (Cke. et Pk.) Sacc.

Na *Sorbus aucuparia* w dolinie Bielawki.

Diaporthe larseniana Munk

Na *Picea abies* w dolinie Białej Łądeckiej.

Cryptodiaporthe sp.

Na martwych gałązkach w dolinie Bielawki.

Cryptodiaporthe galericulata (Tul.) Wehm.

Na *Fagus sylvatica* w rezerwacie.

*Coronophorales**Bertia moriformis* (Tode) de Not.

Na *Fagus sylvatica* (martwe szczątki) w dolinie Bielawki oraz na nierozpoznanym martwym drewnie w dolinie Bielawki i przy szlaku turystycznym na skrzyżowaniu z drogą Józefa.

*Pseudosphaeriales**Melanomma pulvis-pyrius* (Pers.) Fuck.

Na drewnie *Fagus sylvatica* w rezerwacie i dolinie Bielawki, na *Acer pseudoplatanus* w rezerwacie.

Didymella applanata (Niessl.) Sacc.

Na martwych pędach *Rubus idaeus* w lesie przy szlaku turystycznym żółtym (zejście do Bielic).

Pseudotrichia sp.

Na suchych gałązkach *Fagus sylvatica*, na starych podkładkach wystających ponad podłoże, przy leśnej drodze do rezerwatu.

Z grzybów niedoskonałych określono kilka gatunków z rzędów:

*Melanconiales**Asterosporium hoffmanni* Arch.

Na *Fagus sylvatica* przy drodze z doliny Bielawki na Suchą Przełęcz.

*Sphaeropsidales**Cytospora ambiens* Sacc.

Na martwych gałązkach *Betula* sp. na stoku pod Mnisimi Skałami.

Cytospora sp.

Na gałęziach *Fagus sylvatica* na Suchej Przełęczy i w rezerwacie.

*Hyphales**Dendryphion nanum* (Nees ex Gray) Hughes

Na martwych gałązkach *Salix* sp. w dolinie Bielawki.

Powyżej zamieszczono tylko gatunki, dla których nie znano lub nie znaleziono stadium doskonałego.

Do zgromadzenia tych materiałów oraz wykonania zielnika przyczynili się studenci (10 osób) z Koła Naukowego Specjalizacji Ochrony Roślin IOR AR we Wrocławiu w ramach obozu naukowego subsydiowanego przez SZSP.

RESUMÉ

Les résultats de l'observation des matériaux mycologiques recueillis au mois de Septembre 1973 dans la réserve forestière Puszca Śnieżnej Białki et ses environs ont permis de déterminer, jusqu'à l'espèce 32 *Ascomycetes* et 5 *Deuteromycetes*. Deux spécimens n'ont pu être déterminés que jusqu'à la définition du genre.

Cette publication constitue la liste des champignons liés surtout avec les arbres forestiers les plus communs dans cet endroit.

LITERATURA

- Arx v. J. A., Müller E., 1954, Die Gattungen der amerosporen *Pyrenomyces*, Beitr. Kryptogamen-fl. Schweiz, Bern.
- Booth C., 1959, Studies of *Pyrenomyces*: IV. *Nectria*, Mycol. Papers, 73.
- Fabiszewski J., 1967, Roślinność Puszczy Jaworowej w Górach Białskich. Chronmy Przyr. Ojcz. 23 (1): 25-33. Kraków.
- Grove W. B., 1935-37, British Stem- and Leaf Fungi, 1, 2, Cambridge.
- Luttrell E. S., 1951, Taxonomy of the *Pyrenomyces*, Univ. Missouri.
- Miller J. H., 1961, A Monograph of the World Species of *Hypoxyton*, Univ. Georgia Press, Athens.
- Munk A., 1957, Danish *Pyrenomyces*, Dansk Bot. Arhiv. 17, Copenhagen.
- Müller E., Arx v. J. A., 1962, Die Gattungen der didymosporen *Pyrenomyces*, Beitr. Kryptogamenfl. Schweiz, Wabern-Bern.
- Traverso J., 1906, *Flora Italica Cryptogama*, Rocca S. Casciano.
- Webster J., 1970, Introduction to *Fungi*, Univ. Press, Cambridge.
- Wehmeyer L. E., 1933, The Genus *Diaporthe* Nke and its Segregates, Univ. Mich. Press, Ann. Arbor.
- Wehmeyer L. E., 1941, A Revision of *Melanconis*, *Pseudovalsa*, *Prosthecium* and *Titania*, Univ. Mich. Press. Ann. Arbor.

Wpłynęło 21 XI 74